

Şəffaflıq Azərbaycan

İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi

Azərbaycanda “Açıq Hökumətin Təşviqinə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın

MONİTORİNG HESABATI

(Sentyabr, 2012 – Sentyabr, 2013)

Bu hesabat İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin ekspertləri tərəfindən hazırlanıb.

Bu nəşr 20 noyabr 2013-cü ildə CBS mətbəəsində çap olunub.

Tiraj: 500 ədəd

MİNNƏTDARLIQ

Bu hesabat ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAİD) dəstəyi ilə “Şəffaflıq Azərbaycan” Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə İctimai Birliyi, “Konstitusiya” Araşdırmalar Fondu, “İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi” İctimai Birliyi, “Azərbaycan Gənclərinin Avropaya İntegrasiya Təşkilatı” İctimai Birliyi və “İnternyus Azərbaycan” İctimai Birliyi tərəfindən icra olunan “Azərbaycan Şəffaflıq Tərəfdaşlığı” Layihəsi çərçivəsində İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin ekspertləri tərəfindən hazırlanıb.

Bu hesabatın hazırlanması ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAİD) vasitəsilə ilə Amerika xalqının dəstəyi sayəsində mümkün olmuşdur. Məzmunu görə, İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi məsuliyyət daşıyır, heç də USAİD və Amerika Birləşmiş Ştatlarının mövqeyini əks etdirmir.

İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi hazırkı hesabatın işlənilib hazırlanmasında verdikləri töhfəyə görə bütün fiziki şəxslərə, o cümlədən hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələrinə öz dərin minnətdarlığını bildirir. Layihə heyəti “Şəffaflıq Azərbaycan” İctimai Birliyinə və “Azərbaycan Şəffaflıq Tərəfdaşlığı Layihəsi” üzrə bütün tərəfdaşlara, xüsusilə də sorğunun aparılmasında iştirak etmiş və QHT Platformasına qoşulmağa öz razılığını bildirmiş bütün Azərbaycan QHT-lərinə təşəkkür edir. Xüsusi təşəkkürlər AŞT Layihəsinə göstərdikləri dəyərli və davamlı dəstəyə görə USAID Azərbaycan təşkilatının heyətinə ünvanlanır.

AZƏRBAYCAN ŞƏFFAFLIQ TƏRƏFDAŞLIĞI (AŞT) LAYİHƏSİ ÜZRƏ QISA XÜLASƏ

“Azərbaycan Şəffaflıq Tərəfdaşlığı” (AŞT) Layihəsi “Şəffaflıq Azərbaycan” təşkilatının dördillik fəaliyyətlərini əhatə edir. Bu fəaliyyətlər korrupsiya ilə mübarizə sahəsində ixtisaslaşmış aparıcı vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının rolunun gücləndirilməsinə, Azərbaycan hökumətinin korrupsiya ilə mübarizə strategiyasında və Açıq Hökumət Tərəfdaşlığında (AHT) öhdəliklərinin icrasına yardım göstərilməsinə yönəlidir. AŞT Layihəsinin ümumi məqsədi şəffaflığın artırılması və korrupsiyanın azaldılması sahəsində vətəndaş cəmiyyətinin fəaliyyətinin effektivliyini yüksəltməkdən ibarətdir.

AŞT layihəsinin məqsədi korrupsiyanın azaldılması üzrə milli, regional və yerli səviyyədə həyata keçirilən tədbirləri dəstəkləməklə, şəffaflığın təmin edilməsində vətəndaş cəmiyyətinin iştirakının effektivliyini artırmaq üçün lazımi şərait yaratmaqla, Azərbaycanda səmərəli idarəçiliyi təmin etməkdən ibarətdir.

Layihənin məqsədlərinə nail olmaq üçün dörd il ərzində aşağıdakı fəaliyyətlər həyata keçirilməlidir:

1. Aşağıdakı üsullarla vətəndaş cəmiyyətinin korrupsiya ilə mübarizəsinin gücləndirilməsi:

- *Vətəndaş Cəmiyyəti Təşkilatlarının (VCT) koalisiyasının yaradılması və vətəndaş cəmiyyəti və dövlət tərəfindən icra edilməli olan korrupsiya əleyhinə tədbirlərin zəruriliyi haqqında çoxtərəfli və açıq dialoqların təşkil edilməsi;*
- *Korrupsiya əleyhinə mübarizə haqqında qanunvericiliyə xüsusi diqqət yetirməklə, AHT və korrupsiya əleyhinə Fəaliyyət Planı çərçivəsində Azərbaycan Hökumətinin öhdəliklərinin icrasının monitorinqinin aparılması;*

- Digər milli və beynəlxalq VCT-nin təcrübələrindən istifadə üçün şərait yaratmaqla və müvafiq treninqlər keçirməklə, VCT idarəçiliyinin və daxili prosedurların təkmilləşdirilməsi.

2. Aşağıdakı vasitələrlə hökumətin korrupsiya əleyhinə mübarizədə iştirakının dəstəklənməsi və təkmilləşdirilməsi:

- Azərbaycan əhalisi üçün daha çox maraq kəsb edən dörd sahəyə: vətəndaş vəziyyəti aktlarının qeydiyyatı, kommunal xidmətlər, ictimai təhlükəsizlik və insanların gündəlik həyatına təsir göstərən ictimai mühafizə sahələrinə xüsusi diqqət yetirməklə, dövlət xidmətlərinin, o cümlədən elektron xidmətlərin effektivliyinin yüksəldilməsi;

- BMT və ATƏT kimi çoxtərəfli beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanın qarşısına qoyduğu öhdəlikləri yerinə yetirməklə, korrupsiya əleyhinə mübarizə proqramlarının tətbiqinin sürətləndirilməsi.

3. Aşağıdakı vasitələrlə vətəndaşların korrupsiya əleyhinə mübarizədə iştirakının gücləndirilməsi:

- Korrupsiyanın faktiki və potensial qurbanlarına hüquqi biliklərin aşılması;

- Müxtəlif qrupların, xüsusilə gənclərin və qadınların korrupsiya əleyhinə mübarizəyə cəlb olunması;

- İnternet əsaslı vətəndaş iştirakçılığı alətlərindən, xüsusən ictimai şəbəkələrdən və sosial mediadan istifadənin effektivliyinin artırılması.

Tətbiqi yanaşmanın tərkib hissəsi kimi, “Şəffaflıq Azərbaycan” təşkilatı aşağıda sadalanan beş tərəfdaş təşkilatla sıx əməkdaşlıq edəcək.

2006-cı ildə təsis olunmuş və 23 ixtisaslaşmış QHT-nı bir-

¹ Əlavə məlumatı www.kafondu.com və www.anticonet.az saytlarından əldə etmək mümkündür

ləşdirən, *Antikorrupsiya Şəbəkəsin*¹ təmsil edən *Konstitusiyaya Araşdırma* *ları Fondu*. Bu Şəbəkə, aparılan dəyişiklikləri təşviq etmək üçün əsas mexanizmdir və bilavasitə Korrupsiya ilə Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyası ilə işləyir.

*Milli Bütçə Qrupunu*² təmsil edən *İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi*

İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin (İTM) təmsil olunduğu *Milli Bütçə Qrupu* 2006-cı ildə 9 qeyri-hökumət təşkilatı tərəfindən koalisiya qismində yaradılıb və bütçə proseslərinin monitorinqi və təhlili üzrə ölkənin ən yaxşı mütəxəssislərini özündə birləşdirir.

*İnternyusun*³ məqsədi yerli KİV-lərə peşəkar və keyfiyyətli köməklik göstərməkdən ibarətdir. Bu təşkilatın onlayn xəbərləri (www.mediaforum.az) ölkənin beş ən populyar və nüfuzlu şəbəkə saytlarından biridir⁴ və korrupsiya məsələləri ilə əlaqədar ictimai biliklərin genişləndirilməsi və məlumatların yayımlanması vasitəsi qismində istifadə olunacaq.

*Azərbaycan Gənclərinin Avroatlantika Təşkilatı (AGAT) İctimai Birliyi*⁵ gənclər arasında qərbin demokratiya və azadlıq dəyərlərini aşılamaq məqsədi daşıyır və AŞT layihəsi çərçivəsində gəncləri korrupsiya əleyhinə mübarizə tədbirlərinə cəlb edir.

Layihənin gedişi zamanı onun ehtiyacları əsasında 5-ci tərəfdaş müəyyən edilməlidir. Xüsusi təcrübəyə malik olan VCT AŞT layihəsi çərçivəsində fəaliyyətlərə layihənin üçüncü ilində ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (BİA) təşkilatı ilə razılaşdırılmaqla, layihənin nəticələri ABŞ BİA tərəfindən qiymətləndirildikdən sonra cəlb olu-

² Əlavə məlumatı www.erc.az and www.nbg.az saytıdan əldə etmək mümkündür

³ Əlavə məlumatı www.internews.az saytıdan əldə etmək mümkündür

⁴ İnternet statistikası: <http://www.ilk10.az/index.php>, <http://top.bakilllar.az/?maincat=3>,

<http://rating.openstat.ru/?cid=666643>

⁵ www.facebook.com/pages/AGAT/107915645957419

MÜNDƏRİCAT

Əsas müddəalar	8
1. Metodologiya haqqında qeydlər	10
2. Tapıntıların qısa icmal: nəticələr və tövsiyələr.....	12
3. Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planı çərçivəsində öhdəliklərin icrasının qiymətləndirilməsi.....	18
4. İstinadlar	44
5. Əlavələr	45

İXTİSARLAR

- AHT** – Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı
AHTMFP- Açıq Hökumətin Təşviqinə dair Milli Fəaliyyət Planı
ARPDQK – Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət Qulluğu Komissiyası
AŞT- Azərbaycan Şəffafliq Tərəfdaşlığı
BİA - Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi
DAŞK – Dövlət Arxitektura və Şəhərsalma Komitəsi
DİN - Daxili İşlər Nazirliyi
DSK – Dövlət Statistika Komitəsi
DSMF - Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
EN – Energetika Nazirliyi
ETSN – Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
ƏƏSMN – Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
HP - Hesablama Palatası
İTM - İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi
İSN – İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi
MB – Mərkəzi Bank
MBMMM – Mərkəzi Bank yanında Maliyyə Monitorinqi Mərkəzi
MFP – Milli Fəaliyyət Planı
MN – Maliyyə Nazirliyi
MYİH – Mərkəzi və Yerli İcra Hakimiyyətləri
NK – Nazirlər Kabineti
NN – Nəqliyyat Nazirliyi
RİTN – Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi
SMPDK – Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi
TQDK - Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası
XDMX – Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidməti
VN – Vergilər Nazirliyi
VCT - Vətəndaş Cəmiyyəti Təşkilatları

ƏSAS MÜDDƏALAR

Azərbaycan 2011-ci il sentyabrın 20-də, BMT Baş Assambleyasının 66-cı yığıncağında elan olunmuş Açıq Hökumət Tərəfdaşlığına (AHT) qoşulan 61 dünya ölkəsindən biridir. Ölkəmiz Açıq Hökumət Tərəfdaşlığına qoşulmaqla açıq hökumətin təşviqi və şəffaflığın artırılması ilə əlaqədar öz fəaliyyətini təkmilləşdirmək, bu sahədə aparılan təcrübə mübadiləsinə töhfə vermək və beynəlxalq səylərə qoşulmaq niyyətini bildirib.

“2012-2015-ci illərdə Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planı” Azərbaycan Prezidentinin 2421 sayılı, 5 sentyabr 2012-ci il tarixli fərmanı ilə təsdiqlənib. Milli Fəaliyyət Planının əsas prinsip və dəyərləri Azərbaycan Respublikasında dövlət orqanlarının fəaliyyətində şəffaflığın artırılması, hesabatlılığın təkmilləşdirilməsi, ictimai iştirakçılığın genişləndirilməsi və yeni sosial texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqədardır.

Azərbaycan Respublikasının Korrupsiya ilə Mübarizə Komissiyası Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planının işlənilib hazırlanmasına və tətbiqinə görə məsuliyyət daşıyır. Fəaliyyət Planı Korrupsiya ilə Mübarizə Komissiyası tərəfindən 2012-ci ilin əvvəllərində işlənilib hazırlanmışdır. İki QHT Alyansının – “Milli Bütçə Qrupunun”⁶ və “QHT-lərin antikorrupsiya şəbəkəsi”⁷ təşkilatlarının bu planın işlənməsi zamanı verdiyi tövsiyələrin 10 faizə qədəri həmin yekun variantda əks olunub. Milli Bütçə Qrupunun verdiyi töhfələrin əksər hissəsi maliyyə şəffaflığının artırılmasına ünvanlanıb.

Azərbaycan Hökuməti Açıq Hökumət Təşəbbüsü (AHT) üzrə bir sıra öhdəliklər götürmüşdür. Bu öhdəliklər sırasında hüquqi aktlar və onlara edilən dəyişikliklərin vaxtında ictimaiyyətə təqdim olunması və onlara əlçatanlıq, xidmət sahəsində fəaliyyət göstərən dövlət orqanlarının işində və ictimai əhəmiyyətli hüquqi aktların qəbulu prosesinə vətəndaşların və vətəndaş cəmiyyəti institutlarının cəlb edilməsi ilə bağlı öhdə-

⁶ www.facebook.com/pages/AGAT/107915645957419

⁷ www.facebook.com/pages/AGAT/107915645957419

liklər də vardır. Aşağıdakı matrisdə həmin öhdəliklərin təsviri, onların icra müddəti və məsul dövlət orqanları, monitoring üçün ölçmə indikatorları, icranın vəziyyəti və əlavə qeydlər, habelə informasiya mənbələri öz əksini tapıb. Milli Fəaliyyət planının qiymətləndirmə metodologiyası əsasında aparılan monitoring konkret öhdəliklərin həyata keçirilməsi istiqamətində 2012-ci ilin sentyabrından 2013-cü ilin sentyabrınadək olan dövrdə həyata keçirilən fəaliyyətləri əhatə edir.

Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planının qəbul edilməsi ilə Azərbaycan Hökumətinin öz üzərinə götürdüyü öhdəliklər aşağıdakı istiqamətlər üzrə qruplaşdırılıb:

- *Informasiya əldə edilməsinin asanlaşdırılması;*
- *Dövlət orqanlarının öz fəaliyyəti barədə ictimaiyyətə mün-təzəm məlumat verməsi;*
- *Normativ hüquqi aktların vahid elektron bazasının fəaliyyə-tinin təkmilləşdirilməsi;*
- *Dövlət orqanlarının fəaliyyətində ictimaiyyətin iştirakının genişləndirilməsi;*
- *Elektron xidmətlərin təkmilləşdirilməsi;*
- *Maliyyə nəzarətini həyata keçirən orqanların fəaliyyətində şəffaflığın artırılması;*
- *Vergi nəzarəti və yoxlamaları prosesində şəffaflığın artırılması;*
- *Mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan sənaye sahələrində şəffaflığın artırılması;*
- *Açıq hökumət təşəbbüsü üzrə maarifləndirici materialların nəşri və əhali arasında paylanması.*

Monitoring hesabatında yuxarıda göstərilən öhdəliklər çərçivəsində fəaliyyətin nə dərəcədə icra olunduğu və onların cari vəziyyəti qiymətləndirilir, eləcə də icra prosesində başlıca çətinliklərin nədən ibarət olduğuna və növbəti mərhələlərlə əlaqədar tövsiyələrə xü-susi diqqət yetirilir.

1. METODOLOGİYAYA DAİR QEYDLƏR

“2012-2015-ci illərdə Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planı”nın icrasının monitorinqi metodologiyası Şəffafliq Azərbaycan təşkilatının sifarişi ilə Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində fəaliyyət göstərən İnformasiya Azadlığının İnkişafı İnstitutunun ekspertləri tərəfindən hazırlanıb. 2012-2015-ci illərdə Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planı”nın icrasının gedişi ilə əlaqədar ilk qiymətləndirici monitorinq hesabatı aşağıdakı məqsədləri daşıyır:

- *2012-ci ilin sentyabr ayından 2013-cü ilin sentyabr ayınadək olan dövr üçün AHMFP-də planlaşdırılan, öhdəliklərin icra səviyyəsinin qiymətləndirilməsi;*
- *MFP-nin icrasının bir hissəsi üzrə öhdəliklərin icrasına təsir göstərən başlıca çətinliklərin müəyyənləşdirilməsi və növbəti mərhələlər üçün xüsusi tövsiyələrin hazırlanması.*

Qiymətləndirmə metodologiyası həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət alətlərini özündə ehtiva edir. Kəmiyyət qiymətləndirməsi komponentinə bütün öhdəliklərin nə dərəcədə yerinə yetirilməsinin müəyyənləşdirilməsi, keyfiyyət qiymətləndirməsi komponentinə isə həm hökumət və həm də vətəndaş cəmiyyətinin ekspertlərinin mövqeyinin öyrənilməsi daxildir.

Qiymətləndirmə aşağıdakı mərhələlərdən ibarətdir:

- *Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planının (AHMFP) reallığın, uyğunluğunun və yenilik dərəcəsinin nəzərdən keçirilməsi;*
- *AHMFMP-də əksini tapan bütün öhdəlik üzrə nailiyyət səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi üçün müxtəlif səviyyəli qiymətləndirmə dərəcələrinin işlənilib hazırlanması;*
- *Mərkəzi və yerli icra hakimiyyətlərinin (MYİH) şəbəkə saytlarının monitorinqini aparmaqla ora yerləşdirilmiş zəruri məlumatların; MYİH-ə göndərilən sorğular vasitəsilə əldə edilən cavabların; hüquqi-normativ aktların; Nazirlər Kabinetinin illik*

hesabatının; Hüquqi Aktların Dövlət Qeydiyyatının elektron versiyasının təhlil olunması;

- *Toplanmış ümumi məlumatların sistemləşdirilməsi, qruplaşdırılması və təhlil olunması;*
- *Tapıntıların, nəticələrin ümumiləşdirilməsi və tövsiyələrin işlənilib hazırlanması.*

Yuxarıda qeyd olunduğu kimi, Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planı 9 öhdəlik qrupundan ibarətdir. Hər bir öhdəlik qrupunun əsas və köməkçi fəaliyyət növləri mövcuddur. Odur ki, AHTMFP üzrə hər bir fəaliyyət növləri uyğun xal göstəriciləri əsasında qiymətləndirilir. Onlar icra səviyyəsini xarakterizə etməklə hər bir xal göstəricisinin ifadə etdiyi nəticələr aşağıda təsvir olunur:

a) 0-3 xal şkalası əsasında fəaliyyət növləri üzrə icra səviyyəsinin qiymətləndirilməsi:

- *0 xal – hər hansı əsas və ya köməkçi fəaliyyət növünün icra edilmədiyini bildirir;*
- *1 xal – əsas və ya köməkçi fəaliyyət növünün 20%-dən az hissəsinin icra olunduğunu bildirir;*
- *2 xal – əsas və ya köməkçi fəaliyyət növünün 20-70% aralığında icra olunduğunu bildirir;*
- *3 xal – əsas və ya köməkçi fəaliyyət növünün 70%-dən çox hissəsinin icra olunduğunu bildirir.*

b) 0-2 şkalası əsasında fəaliyyət növləri üzrə icra səviyyəsinin qiymətləndirilməsi:

- *0 xal – hər hansı fəaliyyət növünün icra edilmədiyini bildirir;*
- *1 xal – icranın ləngidiyini, lakin artıq bəzi hazırlıq işlərinin görüldüyünü bildirir;*
- *2 xal – fəaliyyətin icrasının tamamlandığını bildirir.*

Əsas və ya köməkçi fəaliyyət növləri üzrə xallar toplanaraq, eyni öhdəliklər qrupunun xal şkalası əsasında orta qiymət hesablanır.

2. TAPINTILARIN QISA İCMALI: NƏTİCƏLƏR VƏ TÖVSIYƏLƏR

Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planının ilk qiymətləndirilməsi asan olmamışdır. Bu işi çətinləşdirən 3 başlıca və digər əlavə səbəblərə nəzər yetirək. Birincisi, Fəaliyyət Planı 3 il 4 aylıq müddəti əhatə etdiyindən və illik əsasda ümumiləşdirilmiş fəaliyyət planı tərtib olunmadığından, fəaliyyətlərin məhz bu hesabat ili üzrə icra səviyyəsini müəyyənləşdirmək; ikincisi, Planda fəaliyyətin və nəticənin indikatorları müəyyənləşdirilmədiyindən onları ölçmək; üçüncüsü, bir sıra fəaliyyət növlərinin icrası üzrə nəzərdə tutulan müddət geniş intervalda (məsələn: 2013-2015) götürüldüyündən, onun icrasına məsul olan dövlət orqanları konkret (məsələn: yerli və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları) göstərilmədiyindən, icraçıları zamana və məsuliyyətə görə dəqiqləşdirmək çətin olmuşdur.

Bununla yanaşı, Fəaliyyət Planında icrası nəzərdə tutulan bəzi istiqamətlər üzrə tədbirlərin (məsələn: elektron xidmətlər, mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan sənaye sahələrində şəffaflığın artırılması və s.) bu təşəbbüsdən əvvəl başlaması və eləcə də bəzi fəaliyyətlərin AHT-nə aidiyyatının olmaması, (məsələn: Rüşumların, vergilərin, inzibati cərimələrin, kommunal xərclərin və digər inzibati ödənişlərin elektron qaydada ödənilməsinin təkmilləşdirilməsi) həm MFP və həm də onun icrası səviyyəsinin qiymətləndirmə hesabatının keyfiyyətini aşağı salmışdır.

Eyni zamanda Fəaliyyət Planının fasiləsiz yeniləşdirilməsi üçün daimi əsasda fəaliyyət göstərən müzakirə platformasının mövcud olmaması, hansı nailiyyətlərin əldə olunduğunu və hansı işlərin hələ icra edilməli olduğunu müəyyən etmək üçün vətəndaş cəmiyyəti və ekspert icmalarının cəlb olunması və onların resurslarından səmərəli istifadə imkanlarını məhdudlaşdırır.

Monitoring çərçivəsində aparılan tədqiqatlar göstərdi ki, dövlət orqanları, xüsusən də yerli icra orqanları arasında Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı ilə əlaqədar zəruri məlumatlandırma və bilik səviyyəsi hələ də aşağıdır və bu səbəbdən də AHT ilə əlaqədar öhdəliklərin icrasına onların cəlb olunması səviyyəsi də qaneedici deyildir. Qiymətləndirmənin nəticələri göstərir ki, onların əksəriyyəti mərkəzi və yerli hökumətin üzərinə düşən öhdəliklərdən xəbərsizdir və buna görə də həmin öhdəliklərin icrası ilə bağlı öz məsuliyyətləri haqqında məlumatsızdırlar və ya az məlumatlıdırlar. Bu şəraitdə dövlət orqanları ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq şəraitində nəticələrə nail olmaq həqiqətən çətin olur.

Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı ilə bağlı təşəbbüslərə daha geniş ictimaiyyətin və geniş şəbəkədə vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının cəlb olunması üçün imkanlar məhduddur, bunun da əsas səbəbini ümum-milikdə vətəndaş cəmiyyətinin Azərbaycan hökuməti üçün zəif tərəfdaş olması və bu istiqamətdə müntəzəm olaraq dövlət - vətəndaş cəmiyyəti dialoqlarının keçirilməməsi ilə izah etmək olar. Eyni zamanda hazırda ölkədə mövcud olan inzibati maneələr vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının resurslarından geniş şəkildə istifadə imkanlarını məhdudlaşdırır; eləcə də əsas azadlıqların təmin olunmaması, vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları üçün zəruri fəaliyyət mühitinin yaradılmasına mane olur və bu da hökumətin manevr imkanlarını artıraraq, vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının rolunu ildən-ilə azaldır.

Azərbaycanda dövlət məmurlarının gəlirləri və əmlakı barədə bəyannamələrin verilməməsi, dövlət məmurlarının və vəzifəli şəxslərin gəlirlərinin açıqlanmaması da AHT-nın tətbiqinin effektivliyini azaldır.

Nəhayət, Azərbaycanda Açıq Hökumət Təşəbbüsünün tətbiqinə məsuliyyət daşıyan təşkilatın qarşısında duran vəzifələrə adekvat olan institusional resurslara və potensiala malik olmaması, istər orta müddətli, istərsə də uzunmüddətli proseslərin sabitliyi və davamlılığı ilə əlaqədar müəyyən problemlər yaradır.

Yuxarıda qeyd olunanları və eyni monitorinqin digər nəticələrini nəzərə alaraq, Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planının təklmilləşdirilməsi məqsədilə aşağıdakı tövsiyələri irəli sürürük:

- *3 illik Fəaliyyət Planı əsasında ümumiləşdirilmiş illik Fəaliyyət Planlarını hazırlamaqla AHT MFP mütəmadi surətdə yenilənməsi;*

- *Fəaliyyət Planına öhdəliklər çərçivəsində hər bir əsas və köməkçi fəaliyyət növünün icrasını ölçmək üçün nəticə indikatorlarının əlavə olunması;*

- *Fəaliyyət Planının icrasına və nəzarət edilməsinə daha geniş vətəndaş cəmiyyəti icmasının cəlb olunmasına görə tam cavabdeh olan dövlət qurumunun institusional potensialının artırılması;*

- *Fəaliyyət Planından irəli gələn öhdəliklərin nəticələrini qiymətləndirmək məqsədi ilə Fəaliyyət Planının geniş monitorinqinin aparılması və bunun üçün həmin monitorinqə yardım edə biləcək xüsusi məlumatlara, təfəsilatlı hesabatlarla çıxış imkanlarının artırılması.*

Vətəndaş cəmiyyətinin Açıq Hökumətə cəlb olunmasının gücləndirilməsinə və genişləndirilməsinə dair tövsiyələr:

- *Aidiyatı vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının səfərbər olunaraq AHT MFP icrasına ictimai dəstək göstərməsi məqsədilə şəbəkələnməsi, onların Açıq Hökumət Təşəbbüsünün reallaşdırıldığı bütün səviyyələrdə - Fəaliyyət Planının hazırlanması, tətbiqi, monitorinqi və qiymətləndirilməsində - iştirakı və nəhayət ixtisaslaşdırılmış vətəndaş cəmiyyətinin əsas təmsilçilərinin təmsil olunduğu ikitərəfli dialoq platformasının yaradılması;*

- *Həm beynəlxalq, həm də regional miqyasda (xüsusən, bu sahədə böyük irəliləyişlərə nail olmuş keçmiş sovet ölkələri, yəni, Gürcüstan və Moldova ilə) real əməkdaşlığın əldə olunması;*

- *Açıq Hökumətlə əlaqədar vətəndaş cəmiyyətinin fəaliyyətinin icrası üçün müvafiq mühitin yaradılması;*

- *Hökumətin real tərəfdaşları olmaq üçün vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının resurslarından istifadənin genişləndirilməsi;*

- *Qərarların qəbul olunması prosesində vətəndaş cəmiyyətinin iştirakını genişləndirəcək ümumi dialoq platformasının yaradılması. “Açıq qapı” vətəndaş cəmiyyəti forumlarının ümumi modelinin işlənib hazırlanması. Bundan əlavə, həmin forumların mütəmadiyi və ümumi strukturunun (o cümlədən, həmin forumları keçirən agentliklərin məsuliyyətinin) müəyyən olunması.*

Fəaliyyət Planı çərçivəsində icra edilməli olan xüsusi öhdəliklərə (əsas və köməkçi fəaliyyət növlərinə) dair tövsiyələr:

- *“Dövlət orqanlarının internet məlumat mənbələrinin yaradılması və saxlanması qaydaları”na müvafiq olaraq, vahid formatda dövlət orqanlarının internet səhifələrinin yaradılması və tənzimlənməsi prosesinin sürətləndirilməsi (Bu fəaliyyətin uğurla icra olunması dövlət orqanlarına ümumi prinsiplər əsasında illik hesabatları işləyib hazırlamağa, o cümlədən öz hesabatlarını internet səhifələrinə yükləmələrinə və yeniləşdirmələrinə kömək edəcək. Dövlət proqramı vasitəsi ilə internet resurslarının yaradılması üzrə vahid prinsiplər işlənib hazırlanmalı və bütün koordinasiyaedici dövlət agentlikləri həmin prinsiplərə riayət etməlidirlər);*

-Müstəqil təşkilat qismində Məlumat Azadlığı üzrə Səlahiyyətli Nümayəndəliyin (Ombudsman İnstitutunun) yaradılması (hazırda mövcud olan Ombudsman İnstitutunun nüfuzu və təsiretmə mexanizmi olmadığına görə, o, məlumat azadlığının təmin olunması sahəsində dövlət agentliklərinə nəzarət edə bilmir.);

- Mərkəzi icra orqanları tərəfindən göstərilən xidmətlərlə əlaqədar ictimai təqdimatların təşkil olunmasından boyun qaçırılmasının əsas səbəblərinin araşdırılması və hər bir dövlət orqanı tərəfindən bu cür təqdimatların keçirilməsi ilə əlaqədar öhdəlikləri əhatə edən dövrü hesabatlar tələb edilməsi;

- Vergi və rüsumların elektron sistemlər vasitəsi ilə ödənilməsi, eləcə də vətəndaşların bu imkanlar barədə məlumatlandırılması üçün texniki vasitələrin genişləndirilməsi (əhali üçün əlverişli imkanların yaradılması) yönündə işlərin görülməsi (Bunun üçün regionlardakı dövlət müəssisələrində çalışanlar və onların xidmətlərindən istifadə edən vətəndaşlar cəlb olunmaqla, informasiya texnologiyalarının imkanları barədə biliklərin artırılması üçün əlverişli texniki mühit yaradılmalıdır. Bundan əlavə, onların müasir informasiya texnologiyalarına çıxışı asanlaşdırılmalıdır);

- Dövlət və yerli büdcənin inkişafına və icrasına ictimai nəzarət mexanizmləri və prosedurlarının tətbiqi, o cümlədən təsdiqlənmiş büdcə proqnozları əsasında vəsaitlərin xərclənməsinin sosial auditinin aparılması və bələdiyyələrin ictimaiyyət qarşısında maliyyə hesabatlarının vaxtli-vaxtında təqdimatı və ictimaiyyətin iştirakı ilə təsdiqlənməsinə dair qanunvericiliyə təkliflərin hazırlanması (qanunlar elə olmalıdır ki, həmin fəaliyyət növləri ilə əlaqədar agentliklərin və fiziki şəxslərin məsuliyyəti aydın şəkildə müəyyənləşdirilmiş və başa düşülmüş olsun);

- *Dövlət maliyyə nəzarəti təşkilatlarının hüquqlarının dəqiqləşdirilməsi üçün onların əsasnamələrində müvafiq əlavə və dəyişikliklərin aparılması və bununla yanaşı “Dövlət maliyyə nəzarəti mexanizmini icra edən agentliklərin məsuliyyəti” haqqında qaydalar toplusunun hazırlanması;*

- *“Maliyyə nəzarəti” haqqında qanun layihəsinin qəbulunun sürətləndirilməsi və bu sənəd təsdiqləndikdən sonra onun həm Bakıda, həm də regionlarda ictimai müzakirələrinin təşkil olunması;*

- *İllik fəaliyyəti təsvir edən, eləcə də dövlət maliyyə nəzarəti agentliklərinin ictimai resurslarından necə istifadə olunduğunu əks etdirən hesabatların, onların maliyyə nəzarəti üzrə fəaliyyətini xarakterizə edən məlumatlarla birlikdə internet resurslarında yerləşdirilməsi.*

- *Dövlət təşkilatlarının illik hesabatlarının geniş ictimaiyyət üçün açıq olması;*

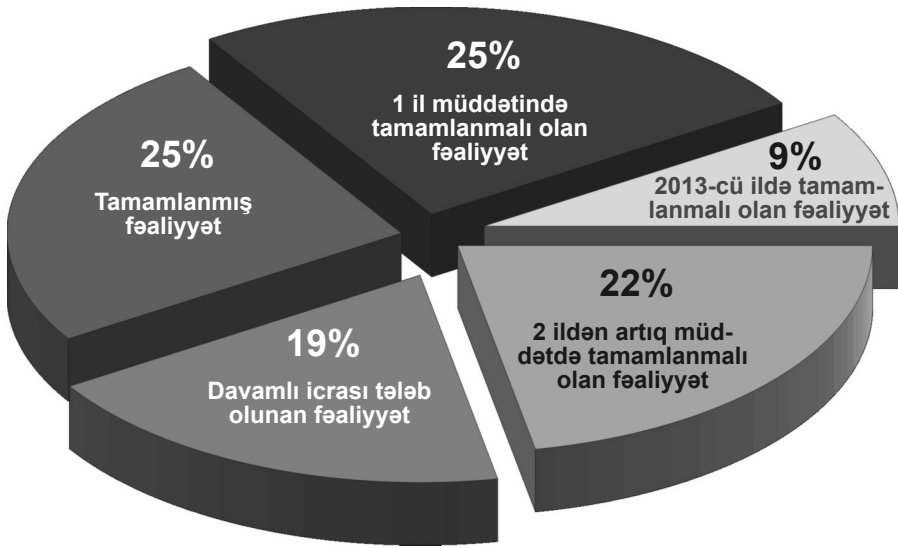
- *Dövlət büdcəsi və müvafiq qanun layihələri Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə təqdim edilməzdən əvvəl tam şəkildə internetdə yerləşdirilməsi və eyni zamanda bununla ilə əlaqədar ictimai müzakirələr və dinləmələrin təşkil edilməsi*

3. 3.AÇIQ HÖKUMƏTİN TƏŞVİQİ ÜZRƏ MILLİ FƏALİYYƏT PLANI ÇƏRÇİVƏSİNDƏ ÖHDƏLİKLƏRİN İCRASININ QİYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ (2012-ci ilin sentyabrından 2013-cü ilin iyul ayınadək olan müddəti əhatə edən hesabat dövrü)

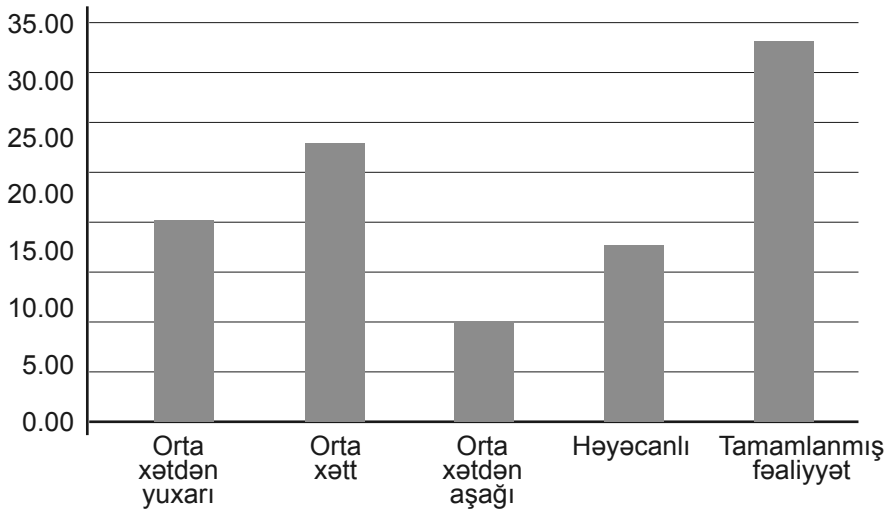
“Azərbaycanda Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planı”nın bir hissəsi kimi, Açıq Hökumət çərçivəsində müvafiq öhdəlikləri icra etmək asan deyil və hətta bəzi sahələrdə müəyyən irəliləyişlər əldə olunsa da, vətəndaşların cəlb olunması və xüsusilə də, “Dövlət təşkilatlarının fəaliyyətində ictimaiyyətin iştirakının genişləndirilməsi” ilə əlaqədar öhdəliklər hal-hazırda ən zəif öhdəliklərdən biri hesab olunur.

Hazırki dövrə qədər ən yaxşı nəticələr Fəaliyyət Planının “Mərkəzi Qanunverici Elektron Məlumatlar Bazası” və “Həsilat sənayesində şəffaflığın artırılması” üzrə öhdəliklərində əldə olunub.

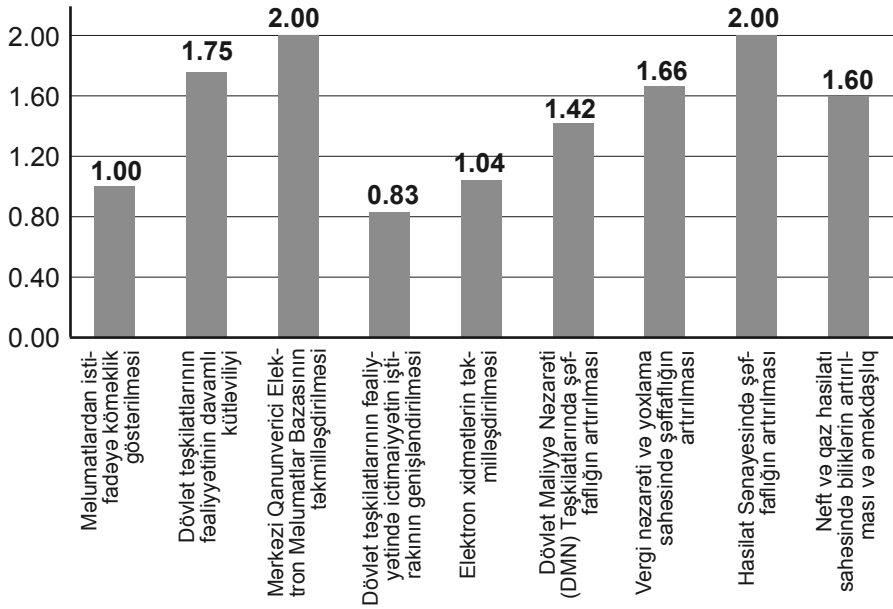
Açıq Hökumətin Təşviqi üzrə Milli Fəaliyyət Planı 9 əsas tematik öhdəlik qrupundan, ümumilikdə, 43 əsas və köməkçi fəaliyyət növlərindən ibarətdir. 15 fəaliyyət növü artıq başa çatdırılıb. 5 əsas fəaliyyət növü 2013-cü il ərzində başa çatdırılacaq. 15 fəaliyyət növü növbəti 1 illik müddət ərzində başa çatdırılmalıdır, icra ediləcək daha 13 fəaliyyət növü isə 2 ildən artıq vaxt aparacaq. 11 fəaliyyət növünün davamlı surətdə icrası tələb olunur.

Aşağıdakı qrafikdə əsas və ya köməkçi fəaliyyət növlərinin icrası ilə əlaqədar monitorinqin nəticəsi təqdim olunur:

Qiymətləndirmə nəticəsində hər bir öhdəlik qrupu orta xalla qiymətləndirilib. Bu, aşağıdakı qrafikdə öz əksini tapır (orta xal – 1.46):

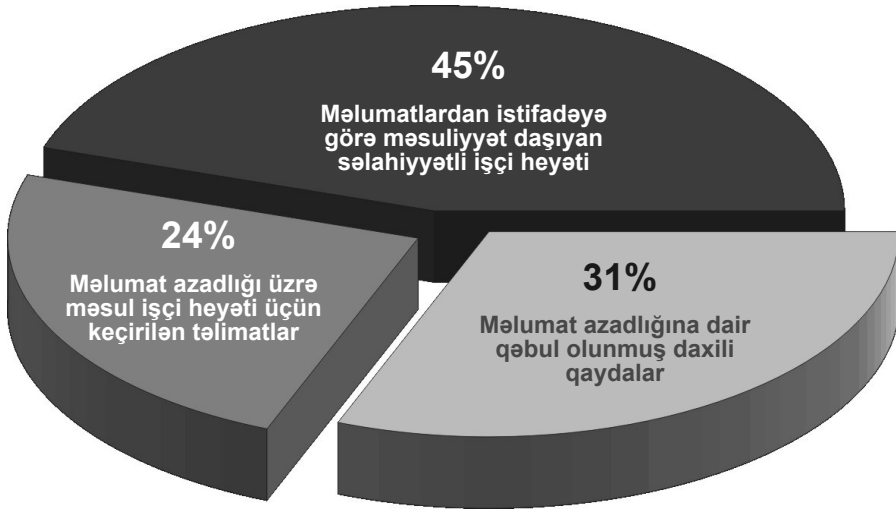

Qrup 1: Məlumatlardan istifadə olunmasının təmin edilməsi

Hər qrup üzrə orta xal – 1

Qiymətləndirmənin icrası zamanı 92 mərkəzi və yerli icra orqanlarına məlumat sorğuları təqdim olunub. Bundan əlavə, mərkəzi və yerli icra orqanlarının bütün internet səhifələri, o cümlədən onlayn mətbuat resursları təhlil olunub.

90 mərkəzi və yerli icra orqanlarından:

İnformasiya azadlığı üzrə Müvəkkillik İnstitutuna göndərilən 2 sorğunun heç biri cavablandırılmayıb. Odur ki, ekspertlər İnsan Haqları üzrə Müvəkkillik (Ombudsman) İnstitutunun Milli Məclisə təqdim etdiyi hesabatı təhlil etmiş və belə bir qənaətə gəlmişlər ki, bu institut informasiyanın əldə olunması haqqında qanunvericiliyin tətbiqi üzərində real nəzarət imkanlarına malik deyil, həmçinin, özünün müvafiq əməkdaşlarına bu istiqamətdə xüsusiləmiş təlim də keçməyiblər.

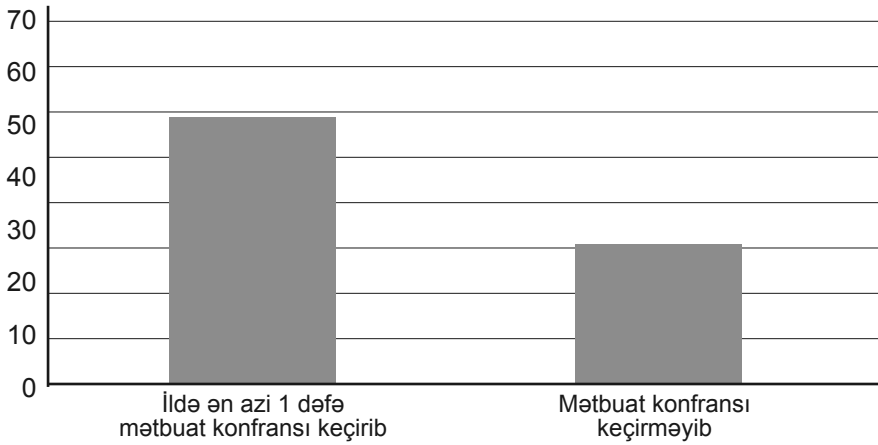
Fəaliyyətlər	İcra səviyyəsi
<p>1.1. Dövlət qurumlarında informasiya azadlığı üzrə məsul şəxslərin müəyyən edilməsi (01), informasiya azadlığı ilə bağlı daxili icraat qaydalarının qəbul edilməsi (02) və bu barədə ictimaiyyətin məlumatlandırılması</p>	<p>1.1.1 üzrə:</p> <p>Bu bənd üzrə monitoring olunan 90 mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarından 22-də informasiya azadlığı üzrə məsul şəxs təyin olunub. Bu, ümumi sayın 24,4 faizi deməkdir. Bu bənd üzrə orta xal 1-3 dərəcəli şkala üzrə 2 (<i>yerli və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının 20 faizindən çoxu 70 faizindən azı informasiya işinə məsul şəxsləri təyin edib</i>) olub.</p> <p>1.1.2 üzrə:</p> <p>Bu bənd üzrə monitoring olunan 90 mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarından 15 -də informasiyaya əlçatanlıq məsələlərinin tənzimlənməsi üzrə daxili icraat qaydaları qəbul olunub. Bu isə ümumi sayın 16,7 faizi deməkdir. Bu bənd üzrə orta xal 1-3 dərəcəli şkala üzrə 1 (<i>yerli və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının 20 faizindən azı informasiyaya əlçatanlıq məsələlərinin tənzimlənməsi üzrə daxili icra qaydalarına malikdir</i>) olub.</p>
<p>1.2. "İnformasiya azadlığının təmin edilməsi məqsədi ilə məsul dövlət qulluqçuları üçün ətraflı treninqlərin keçirilməsi</p>	<p>Monitoring olunan 90 mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarından 12-də informasiya azadlığının təmin edilməsi məqsədi ilə məsul dövlət qulluqçuları üçün ətraflı treninqlər keçirilib. Bu isə ümumi sayın 13,3 faizi deməkdir. Bu bənd üzrə orta xal 1-3 dərəcəli şkala üzrə 1 (<i>mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının 20 faizindən azının işçi heyəti infomasiyaya çıxışın təmin edilməsi mövzusunda təlimlərə cəlb edilmişdir</i>) olub.</p>

<p>1.3. “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinin icrasına nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə Müvəkkilinin (Ombudsmanın) Aparatının strukturunun təkmilləşdirilməsi, aidiyyəti əməkdaşların ixtisaslaşmış treninqlərə cəlb edilməsi</p>	<p>Ştat vahidlərinin və maddi-texniki resursların ayrılmamasının nəticəsidir ki, təsisat informasiya təminatı hüququnun təmin edilməsi üzrə fəaliyyətini zəruri səviyyədə qura bilməmiş və məhz bu səbəbdən də davamlı olaraq tənqidlərə məruz qalmaqdadır.</p> <p>Məlumat üçün qeyd edilməlidir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 5 sentyabr tarixli, 2421 sayılı Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Açıq Hökumətin təşviqinə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın 1.3-cü bəndində «İnformasiya əldə etmək haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinin icrasına nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədi ilə Müvəkkil aparatının strukturunun təkmilləşməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bu bənd üzrə 1-3 dərəcəli şkala üzrə orta xal 1 (Azərbaycan Respublikası Ombudsmanının strukturlarının təkmilləşdirilməsinə hazırlıq işləri gedir) olub.</p> <p>Ombudsman aparatında müvafiq şöbənin ştat vahidləri və maddi-texniki resurslar ayrılmadığı üçün bu fəaliyyəti icra etmək mümkün deyil. Bu bənd üzrə 0-3 xallı şkala üzrə orta xal 0 (planlaşdırılan tədbirlərin reallaşdırılmasını təsdiq edən hallar aşkara çıxarılmayıb) olub.</p>
--	---

Qrup 2: Dövlət orqanlarının öz fəaliyyəti barədə ictimaiyyətə müntəzəm məlumat verməsi

Bu qrup üçün orta xal 1,75-dir

90 mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti üzrə mətbuat konfransının keçirilməsi vəziyyəti:

Fəaliyyətlər	İcra səviyyəsi
2.1.Dövlət orqanlarının öz fəaliyyəti barədə məlumatları mütəmadi, yenilənmiş əsaslarla internet səhifələrində yerləşdirməsi	<p>Bu bənd üzrə monitoringə cəlb olunan 90 dövlət orqanından 55-i öz fəaliyyəti barədə informasiyaları müntəzəm olaraq saytda yerləşdirir, 35-i isə yerləşdirmir. Beləliklə də, monitoring edilən dövlət orqanlarının 61,1 faizi öz fəaliyyəti barədə informasiyaları müntəzəm olaraq saytda yerləşdirir.</p> <p>Bu bənd üzrə orta xal 1-3 dərəcəli şkala üzrə 2 (mərkəzi və yerli icra orqanlarının 20 faizindən çoxu 70 faizindən azı öz fəaliyyəti barədə informasiyaları müntəzəm olaraq saytda yerləşdirir) olub.</p>

<p>2.2. Dövlət orqanlarının öz fəaliyyəti barədə illik məruzələr tərtib etməsi və internet səhifələrində açıqlaması</p>	<p>Bu bənd üzrə monitorinqə cəlb olunan 90 dövlət orqanından 54-ü öz fəaliyyəti barədə hesabatları müntəzəm olaraq dərc edir, 36-sı isə dərc etmir. Beləliklə də, monitorinq edilən dövlət orqanlarının 60 faizi öz fəaliyyəti barədə hesabatı saytında yerləşdirir. Bu bənd üzrə orta xal 1-3 dərəcəli şkala üzrə 2 (Mərkəzi və yerli hökumət orqanlarının 20 faizindən 70 faizinə qədər fəaliyyətləri barədə hesabatları rəsmi saytlarında yerləşdirib) olub.</p>
<p>2.3. Dövlət orqanlarının öz fəaliyyəti barədə mətbuat konfransları və ictimaiyyətlə birbaşa ünsiyyət formasında tədbirlər keçirməsi</p>	<p>Bu bənd üzrə monitorinq olunan dövlət orqanlarından 59-u öz fəaliyyəti dövründə heç olmazsa ildə bir dəfə olaraq mətbuat konfransı keçirir və ya digər formada əhali ilə birbaşa ünsiyyətdə olur, 31-i isə bu fəaliyyəti icra etmir.</p> <p>Beləliklə də, monitorinq edilən dövlət orqanlarının 65,5 faizi öz fəaliyyəti dövründə heç olmazsa ildə bir dəfə olaraq mətbuat konfransı keçirir və ya digər formada əhali ilə birbaşa ünsiyyətdə olur. Bu bənd üzrə orta xal 1-3 dərəcəli şkala üzrə 2 (Mərkəzi və yerli hökumət orqanlarının 20 faizindən 70 faizinə qədər ildə ən azı bir dəfə olaraq mətbuat konfransı keçirir və ya digər formada əhali ilə birbaşa ünsiyyətdə olur) olub.</p>

<p>2.4. Dövlət orqanlarının fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik aktlarının anlaşılan sadə dildə yazılmış versiyasının, bələdçi qaydaların tərtib edilməsi və bu məlumatların vətəndaşlar arasında təşviq edilməsi</p> <p>2.4.1. Dövlət orqanlarının fəaliyyətini tənzimləyən qanunverici aktların sadə və anlaşıqlı formada rəhbər prinsipləri versiyasını hazırlamalıdır.</p> <p>2.4.2. Mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları onların fəaliyyətini tənzimləyən qanunverici aktları sadə və anlaşıqlı dildə tərtib və dərc etməlidir.</p>	<p>2.4.1. Bu altbənd üzrə monitorinq edilən 90 dövlət orqanından 24-də (26,7 faiz) öz fəaliyyətini tənzimləyən rəhbər prinsiplər hazırlanıb. Bu altbənd üzrə orta xal 1-3 dərəcəli şkala üzrə 2 (rəhbər prinsiplər sadə və anlaşıqlı formada hazırlanmışdır) olub.</p> <p>2.4.2. Bu altbənd üzrə monitorinq edilən 90 dövlət orqanından yalnız 19-u öz fəaliyyətini tənzimləyən qanunverici aktları sadə və anlaşıqlı dildə tərtib və dərc etmişdir. Bu isə ümumi sayın 21,1 faizi deməkdir. Bu altbənd üzrə orta xal 1-3 dərəcəli şkala üzrə 2 (mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının 20 faizindən 70 faizə qədər) onların fəaliyyətini tənzimləyən qanunverici aktları sadə və anlaşıqlı dildə tərtib və dərc etmişdir) olub.</p>
<p>2.5. Dövlət proqramlarının əhatə etdiyi sahələr üzrə internet portallarının yaradılması</p>	<p>Bu bəndin icra vəziyyətinin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə sorğu cavablarından əlavə, monitorinqə cəlb olunmuş dövlət qurumlarının İnternet saytları da araşdırılıb. Nəticədə müxtəlif sahələri əhatə edən 31 dövlət və tədbirlər proqramının və onların icrasını əlaqələndirən orqanların siyahısı tərtib olunub, proqramların əhatə etdiyi sahələr üzrə internet portallarının yaradılması vəziyyəti öyrənilib. Məlum olub ki, 31 dövlət proqramından yalnız 5-i üzrə internet portal və ya ayrıca bölmə yaradılıb. Bundan başqa, dövlət orqanlarında proqramlar üzrə portalların yaradılması istiqamətində işlərə başlanılıb. Bu bənd üzrə orta xal 1-3 dərəcəli şkala üzrə 2 (İnternet portallar yaradılmasında bu sahədə hazırlıq işlərinin görülməsini əhatə edən arqumentlər vardır) olub.</p>

<p>2.6. Dövlət orqanlarının internet səhifələrinin müasir standartlara uyğun olaraq vahid nümunəvi formasının və minimum şərtlərinin müəyyən edilməsi</p>	<p>Bu bəndin icrası məqsədilə “Dövlət orqanlarının internet informasiya resurslarının yaradılması və idarə edilməsi qaydaları”nın hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinin 4 sentyabr 2012-ci il tarixli 189 sayılı qərarı ilə təsdiqləndiyi qeyd olunub. Bu bənd üzrə orta xal 0-1 dərəcəli şkala üzrə 1 (tədbirlər daxil edilmişdir) olub.</p>
<p>2.7. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qarşısındakı illik hesabatlarında açıq hökumətin təşviqi və korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində həyata keçirilmiş tədbirlər haqqında məlumat verməsi</p>	<p>Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2012-ci idə fəaliyyəti haqqında hesabatda 6 səhifə korrupsiya qarşı mübarizədən və bu istiqamətdə həyatda keçirilən tədbirlərdən bəhs edilmişdir. Bunu da nəzərə almaq lazımdır ki, AHT MFP-nin tətbiqinin ilk 4 ayı 2012-ci ilin sonuna təsadüf etməsinə baxmayaraq, hesabatda AHT ilə əlaqəli heç bir məlumat hesabatda yerləşdirilməyib. Bu bənd üzrə orta xal 0-3 dərəcəli şkala üzrə 1 (qismən daxil edilib) olub.</p>

Qrup 3. Normativ hüquqi aktların vahid elektron bazasının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi

Bu qrup üçün orta xal **2,0**-dir.

Fəaliyyətlər	İcra səviyyəsi
<p>3.1.Rəsmi hüquqi istinad mənbəyi olan Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin elektron variantının müntəzəm yenilənməsi və elektron bazanın daim işlək vəziyyətdə saxlanılması</p> <p>3.1.1. Respublikası qanunvericilik reyestrinin elektron variantının müntəzəm olaraq yenilənməsi;</p> <p>3.1.2. Azərbaycan Respublikası qanunvericilik reyestrinin elektron variantının fasiləsiz fəaliyyət göstərir.</p>	<p>T3.1.1. Bu altbənd üzrə öhdəliklərin icrası üzrə Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinin elektron variantı olan www.huquqiaktlar.gov.az web sahifəsində “Normativ hüquqi aktlar”, “Normativ xarakterli aktlar” və “Qeyri-normativ xarakterli aktlar” başlıqları altında müvafiq hüquqi aktlar tam olaraq yerləşdirilib. Web sahifədə hər bir hüquqi aktların yenilənməsi müntəzəm olaraq həyata keçirilir.Burada hər bir hüquqi akt və onun qeydiyyatı ilə bağlı bütün zərur məlumatlar yerləşdirilib. Bu altbənd üzrə orta xal 0-2 dərəcəli şkala üzrə 1 (<i>Azərbaycan Respublikası qanunvericilik reyestrinin elektron variantı mövcud qanunvericiliyin tələblərinə müvafiq surətdə sistematik olaraq yeniləşdirilir</i>) olub.</p> <p>3.1.2. Azərbaycan Respublikası qanunvericilik reyestrinin elektron variantı olan www.huququaktlar.gov.az saytı fasiləsiz fəaliyyət göstərir. Sayta günün istənilən vaxtı daxil olmaq, buradakı bütün informasiyalarla tanış olmaq, lazım olan hüquqi aktı, onun qeydiyyatı ilə bağlı lazımı informasiyanı götürmək və ya dərc etmək mümkündür. Bu altbənd üzrə orta xal 0-2 dərəcəli şkala üzrə 2 (<i>Azərbaycan Respublikası qanunvericilik reyestrinin elektron variantının fasiləsiz fəaliyyət göstərir</i>) olur.</p>

Qrup 4: Dövlət orqanlarının fəaliyyətində ictimaiyyətin iştirakının genişləndirilməsi

Bu qrup üçün orta xal **0,83**-dir.

Hesabat dövründə yerli və mərkəzi hakimiyyətin böyük əksəriyyəti Açıq Qapı Forumu təşkil etsələr də, onlar bu barədə mətbuata açıqlamalar və press-relizlər yayımlayıblar.

Fəaliyyətlər	İcra səviyyəsi
<p>4.1 Dövlət orqanları tərəfindən ictimai əhəmiyyət kəsb edən qanun layihələrinin hazırlanması prosesinə vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin cəlb edilməsi, ictimai dinləmələrin keçirilməsi</p>	<p>Hüquqi aktların layihələrinin ictimai dinləmələri sahəsində isə, sistemli fəaliyyət formalaşmayıb Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları ictimai əhəmiyyət kəsb edən qanun layihələrinin hazırlanması prosesinə vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin cəlb edilməsi və ictimai dinləmələrin keçirilməsində maraqlı deyillər.</p> <p>Bu sahədə indiyədək hər hansı nəzərəçarparacaq fəaliyyətlər müşahidə edilməyib. "Açıq Hökumətin təşviqinə dair 2012 -2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"na müvafiq olaraq bir sıra Mərkəzi İcra hakimiyyəti orqanlarının fəaliyyət Planlarında bu barədə ümumi fəaliyyətdə və konkret hüquqi aktın layihəsinin hazırlanmasında formal olaraq vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələrinin iştirakı nəzərdə tutulub. Bir sıra mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları çox az sayda QHT təmsilçisi ilə bu cür bir neçə tədbir keçirsə də, mahiyyət baxımından bunu ictimai dinləmələr hesab etmək olmaz. Bu bənd üzrə orta xal 0-3 dərəcəli şkala üzrə 0 (məqsədə nail olmaq üçün tələqqi əldə edilməmişdir) olub.</p> <p>QEYD: Hazırda "İctimai iştirakçılıq haqqında" qanun layihəsi AR Milli Məclisində ikinci oxunuşda qəbul edilib. Parlamentin 2013-cü il payız sessiyasında bu qanunun üçüncü oxunuşda qəbulu gözlənilir. Bu qanun layihəsində həm də qanun layihələrinin hazırlanması prosesinə vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin cəlb edilməsi, ictimai dinləmələrin keçirilməsi də nəzərdə tutulub. Lakin qanun bu sahədə əlverişli hüquqi mühiti təmin etmək gücündə deyil.</p>

<p>4.2 Əhaliyə xidmət göstərən dövlət orqanları tərəfindən vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə əməkdaşlığın təkmilləşdirilməsi üçün müvafiq şuraların və ya əməkdaşlıq şəbəkələrinin yaradılması</p>	<p>Hazırda 7 mərkəzi icra hakimiyyəti orqanında ictimai şuralar yaradılıb. Lakin mahiyyət etibarı ilə İctimai Şuralar öz fəaliyyətlərində müstəqil deyillər və proseslərə təsirlərini yetərli hesab etmək olmaz. Bu qurumların tərkibi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri tərəfindən təsdiqlənir və əksər hallarda onun yanında yaradılır.</p> <p>Bu bənd üzrə orta xal 0-2 dərəcəli şkala üzrə 1 (<i>bəzi dövlət orqanları tərəfindən əhaliyə xidmət göstərən müvafiq şuralar və ya əməkdaşlıq şəbəkələri yaradılmışdır</i>) olub.</p>
<p>4.3 İctimai maraq kəsb edən qərarların qəbul edilməsi prosesində ictimaiyyətin iştirakını genişləndirmək vasitəsi kimi internet səhifələrindən istifadə edilməsi (vətəndaşların təklif və rəylərinin qəbul edilməsi, müzakirələrin təşkil edilməsi, interaktiv sual-cavab bölmələrinin yaradılması və s.)</p>	<p>Bütün mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları internet səhifələrinə malik olsalar da, internet səhifələr ictimai iştirakçılığı artırmaq üçün istifadə olunmur. Bir sıra mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının internet səhifələrində vətəndaşların təklif və rəylərinin qəbul edilməsi, sual-cavab bölmələri yaradılsa da vətəndaşların bu proseslərdə iştiraklarına yönəlik iş aparılmır, verilən azsaylı təklif və rəylər nəzərə alınmır. onların müzakirələri aparılmır və sual-cavablar isə, interaktiv xarakter daşımır. Beləliklə, internet səhifələrindəki bu bölmələr formal xarakter daşıyır və ictimai iştirakçılığı artırmaq üçün istifadə olunmur.</p> <p>Bu bənd üzrə orta xal 0-3 dərəcəli şkala üzrə 3 (<i>internet səhifələr qərarların qəbulunda ictimai iştirakçılığı artırmaq üçün istifadə olunmur</i>) olub.</p>

<p>4.4 Dövlət orqanları tərəfindən “Açıq qapı” vətəndaş forumlarının keçirilməsi</p>	<p>Hesabat dövründə mərkəzi və yerli icra hakimiyyətlərinə göndərdiyimiz sorğulara və internet vasitəsi ilə apardığımız müşahidələrə əsasən adları qeyd olunan qurumlarda “Açıq qapı” vətəndaş forumlarının təşkil edilməsi faktları baş vermişdir. Belə ki, bu fəaliyyətin həyata keçirilməsini monitorinq etmək üçün hədəf götürülmüş 42 mərkəzi, 42 isə yerli icra hakimiyyəti orqanı olmaqla 84 qurumun 35-də “Açıq qapı” vətəndaş forumları keçirilmişdir. Bu forumları keçirən qurumların faizlə ifadəsi 41,7%-dir. Hədəfə götürülən qurumların 49-da (58,3%) belə forumların keçirilməsi müşahidə olunmamışdır.</p> <p>Bu bənd üzrə orta xal 0-3 dərəcəli şkala üzrə 2 (mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının 20 faizindən 70 faizə qədər “Açıq qapı” vətəndaş forumları) təşkil edib.</p>
--	---

Qrup 5: Elektron xidmətlər

Bu qrup üzrə orta göstərici **1.04**-dür.

“Elektron hökumət”in qurulması üzrə ilk addım artıq atılmış, dövlət orqanları arasında elektron nformasiya mübadiləsinə imkan verən vahid portal yaradılmışdır. Lakin, bəzi dövlət orqanlarının bu portal qoşulması və onun vasitəsilə elektron xidmətlər göstərməsi ləngimişdir.

“E-xidmət”in əsas çatışmazlıqlarından biri, mərkəzi icra hakimiyyətlərinin onların göstərdiyi xidmətlərlə bağlı ictimai tədqimatlar keçirməməsidir.

Fəaliyyətlər	İcra səviyyəsi
<p>5.1. Elektron xidmətlər göstərilməsi üzrə qiymətləndirmənin həyata keçirilməsi və ictimaiyyətə açıqlanması</p> <p>5.1.1. Bütün növ elektron xidmətlərin göstərilməsinin qiymətləndirilməsinin aparılması faktı:</p>	<p>5.1.1 bəndi üzrə:</p> <p>Elektron xidmətlərin qiymətləndirməsi ilə bağlı Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi (RİTN) informasiya sorğusuna cavab məktubunda bildirmişdir ki, RİTN belə qiymətləndirməni aparır. Nazirlik həmin cavabda qiymətləndirmə apardığı göstəricilərin linkini göndərmişdir. (http://mincom.gov.az/assets/Uploads/bulleten-7.pdf).</p> <p>Bu altbənd üzrə orta xal 0-2 dərəcəli şkala üzrə 1 (elektron xidmətlərin göstərilməsinin qiymətləndirilməsinin hazırlıq işi aparılır) olub.</p> <p>5.1.2. Nəticələrin dərci faktı:</p> <p>Bu altbənd üzrə orta xal 0-2 dərəcəli şkala üzrə 2 (elektron xidmətlərin göstərilməsinin qiymətləndirilməsinin nəticələri dərc olunmuşdur) olub.</p>
<p>5.2 Dövlət orqanlarının öz səlahiyyətlərinə uyğun olaraq həyata keçirdikləri elektron xidmətlər barədə ildə bir dəfədən az olmayaraq ictimai təqdimatlar keçirməsi”</p>	<p>Bu fəaliyyətin yerinə yetirilməsi səviyyəsi çox aşağıdır və 0-la ölçülür. Bu o deməkdir ki, elektron xidmətlərin təqdimatına dair heç bir tədbir keçirilməyib, yalnız 1 mərkəzi icra hakimiyyəti orqanı⁹ 20-dən çox regionda elektron xidmətlərlə bağlı təqdimatlar keçirib.</p>

⁹ İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi (İSN)

<p>5.3 Dövlət orqanları arasında elektron informasiya dövriyyəsinin təmin edilməsi məqsədi ilə vahid sistemin yaradılması</p>	<p>Elektron Hökumət Dövlət İnformasiya Sistemi yaradılmış www.e-gov.az və artıq 39 dövlət orqanının bu sisteme qoşulması təmin edilmişdir. RİTN-in bu istiqamətdə fəaliyyətini izlədikdə məlum olur ki, dövlət orqanlarının portala qoşulması prosesi mütəmadi olaraq davam edir. Belə ki, 2013-cü ilin iyul ayında portala qoşulan dövlət orqanlarının sayı 35 olmuşdursa, həmin ilin sentyabr ayında 39 olmuşdur.</p> <p>Bu bənd üzrə orta xal 0-3 dərəcəli şkala üzrə 2 (dövlət orqanları arasında elektron informasiya dövriyyəsinin təmin edilməsi məqsədi ilə vahid sistemin yaradılmışdır) olub.</p>
<p>5.4. Rüsurların, vergilərin, inzibati cərimələrin, kommunal xərclərin və digər inzibati ödənişlərin elektron qaydada ödənilməsinin təkmilləşdirilməsi</p>	<p>Rüsurların, vergilərin, inzibati cərimələrin, kommunal xərclərin və digər inzibati ödənişlərin elektron qaydada ödənilməsinin təkmilləşdirilməsi hələ sona çatmamışdır. Kommunal xərclərin elektron qaydada ödənilməsi sahəndə bir az tərəqqi əldə edilmişdir. Lakin çoxsaylı dövlət orqanları elektron xidmətləri həyata keçirmək üçün lazımı səviyyədə institusional imkanlara malik deyildir. Ona görə də bu bənd üzrə orta xal 0-2 dərəcəli şkalada 1 (rüsurların, vergilərin, inzibati cərimələrin, kommunal xərclərin və digər inzibati ödənişlərin elektron qaydada ödənilməsinə dair hazırlıq işləri aparılır) olub.</p>

<p>5.5 Regionlarda əhalinin elektron xidmətlərdən istifadə imkanlarının artırılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi</p>	<p>Monitoring çərçivəsində RİTN-ə ünvanlanan suala verilən cavaba görə: "Azərpoçt" MMC-nin 30 ucqar kəndlərin poçt şöbələrində internet köşklər quraşdırılmış və genişzolaqlı internetə çıxışla təmin edilmişdir. "Telekommunikasiya və genişzolaqlı internetin inkişafı" layihəsi hazırlanıb və Azərbaycan respublikası Prezidentinin 30.12.2012-ci il tarixdə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2013-cü ildə büdcəsi haqqında" Fərmanının 3.6-cı bəndində bu işlərin həyata keçirilməsi üçün vəsait ayrılmışdır. Müvafiq Dövlət Proqramı hazırlanıb və sənəd hazırda adiyəti qurumlarla razılaşdırılır.</p> <p>Təhlillər göstərir ki, mövcud dövrdə regionlarda elektron xidmətlərdən istifadə etmək imkanları aşağı səviyyədədir. Buna görə də bu fəaliyyət 0-3 dərəcəli şkala üzrə 1 xalla qiymətləndirilib. <i>(1- Regionların 20 faizindən azında əhalinin elektron xidmətlərdən istifadə imkanlarının artırılması üzrə ən azı 1 tədbir həyata keçirilib)</i></p>
---	---

Qrup 6: Maliyyə nəzarətini həyata keçirən orqanların fəaliyyətində şəffaflığın artırılması

Qrup üzrə orta göstərici **1.42**-dir.

Fəaliyyətlər	İcra səviyyəsi
<p>6.1 Dövlət maliyyə nəzarətini həyata keçirən orqanların səlahiyyətlərinin dəqiqləşdirilməsi və maliyyə nəzarəti üzrə daha təkmil hüquqi baza təmin etmək üçün maliyyə nəzarəti haqqında qanun layihəsinin hazırlanması</p>	<p>6.1.1.2013-cü ilin birinci yarısında dövlət maliyyə nəzarətini həyata keçirən orqanlardan əsasən birində - Maliyyə Nazirliyi Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətində səlahiyyətlərin dəqiqləşdirilməsi faktları baş vermişdir. Yeni, MFP qiymətləndirmə metodologiyasına əsasən dövlət maliyyə nəzarətini həyata keçirən əsas orqanlardan yarısından azı 3-ü üzrə səlahiyyətlər dəqiqləşdirilib. Beləliklə də bu altbənd üzrə 0-3 dərəcəli şkalada 2 xalla qiymətləndirilib. <i>(Dövlət maliyyə nəzarətini həyata keçirən orqanların yarısından azında səlahiyyətlər dəqiqləşdirilmişdir).</i></p>
<p>6.1.1. Dövlət maliyyə nəzarətini həyata keçirən orqanların səlahiyyətlərinin dəqiqləşdirilməsi faktları</p>	<p>6.1.2. Qanun layihəsinin nə zaman hazır olub qanunverici orqana təqdim ediləcəyi məlum deyil. Qanunun layihəsinin inkişafı prosesi gedir, odur ki, orta bal 0-2 xallı şkalada 1 xalla qiymətləndirilib. Azərbaycanda "Dövlət maliyyə nəzarəti haqqında" yeni qanun layihəsi hazırlanır və bu sahədə yüksək təcrübəyə malik olan Avropa ölkələrinin təcrübəsi öyrənilir⁹. Beləliklə də 0-2 dərəcəli şkalada 1 xalla qiymətləndirilir <i>(Qanunvericiliyin üzərində iş gedir).</i></p>
<p>6.1.2. Maliyyə nəzarəti haqqında qanun layihəsinin işlənilməsi</p>	

⁹ Azer Bayramov – Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirinin müavini

<p>6.2 Maliyyə nəzarəti orqanlarının hesabatlılığının artırılması və həmin orqanlar tərəfindən maliyyə nəzarətinin nəticələri barədə təhlillərin və statistik məlumatların ictimaiyyətə təqdim edilməsi</p>	<p>6.2.1. Ümumilikdə maliyyə nəzarəti orqanlarının internet səhifələrində mövcud olan informasiyaların yeniləşməsi sistemidir. Maliyyə nəzarəti orqanlarının hesabatlılığının artırılması faktı aşkar edilməmişdir. Odur ki, bu bənd üzrə subfəaliyyət 0-2 dərəcəli şkalada 0-la qiymətləndirilib. (<i>0 – Maliyyə nəzarəti orqanlarının hesabatlılığının artırılması ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsi faktı aşkara çıxarılmayıb</i>).</p>
<p>6.2.1. Maliyyə nəzarəti orqanlarının hesabatlılığının artırılması ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsi faktı</p>	<p>6.2.2. Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında” Qanun layihəsinə və dövlət büdcəsinin icrasına dair illik hesabatla Hesablama Palatasının rəyi 2013-cü ilin may-iyun aylarında qurumun veb səhifəsində (http://ach.gov.az) yerləşdirilib. Habelə, Hesablama Palatasının 2013-cü ilin birinci yarısında dövlət orqanlarında apardığı kənar audit fəaliyyəti ilə bağlı da ümumi xarakterli məlumatlar qurumun veb səhifəsinə yüklənib. Bununla yanaşı, Vergilər Nazirliyi də yergidən yayınma faktları, vergi nəzarəti tədbirləri və vergi yığımları ilə bağlı məlumatları mütəmadi olaraq internet həhifəsində yerləşdirir və yeniləyir¹⁰.</p>
<p>6.2.2. Maliyyə nəzarətinin nəticələri barədə təhlillərin və statistik məlumatların ictimaiyyətə təqdim edilməsi faktı</p>	<p>Odur ki, bu subfəaliyyət üzrə nəticələr 0-2 şkalada 2 ilə qiymətləndirilib (<i>2- Maliyyə nəzarətinin nəticələri barədə təhlillər və statistik məlumatlar ictimaiyyətə təqdim edilir</i>).</p>

¹⁰ <http://www.taxes.gov.az/?name=yenilikler&page=2>

<p>6.3 Maliyyə nəzarətində informasiya texnologiyalarının tətbiqi və elektron nəzarət ("e-nəzarət") sisteminin yaradılması</p>	<p>Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 0-la qiymətləndirilib, çünki, elektron nəzarət ("e-nəzarət") sistemi yaradılmayıb və bu işlə bağlı heç bir hazırlıq yoxdur.</p>
<p>6.4 Maliyyə nəzarəti orqanlarının qarşılıqlı fəaliyyətinin təmin edilməsi, onlar arasında vahid elektron informasiya bazasının yaradılması, informasiya mübadiləsinin təşkili</p>	<p>Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 1-lə qiymətləndirilib (<i>Maliyyə nəzarəti orqanlarının vahid elektron informasiya bazasının yaradılmasına hazırlıq işləri gedir</i>). Maliyyə Nazirliyində maliyyə nəzarəti orqanlarının vahid elektron informasiya bazasının yaradılmasına hazırlıq işləri gedir.</p>
<p>6.5 Dövlət müəssisələrinin Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlara və ya Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq tərtib edilmiş maliyyə hesabatlarının auditor rəyi ilə birlikdə dərc edilməsinə nəzarət mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi</p>	<p>Ən azı normativ aktların hazırlanması başlamışdır (<i>2012-ci ilin sonu və 2013-cü ilin sentyabr ayı</i>), və beləliklə də bu fəaliyyətin icra vəziyyəti 0-2 dərəcəli şkalada 1 xalla qiymətləndirilir. (<i>Təkmilləşirməyə hazırlıq işləri aparılır</i>)</p>

<p>6.6. Yerli büdcənin tərtibinə və icrasına, o cümlədən sərf edilən vəsaitin təsdiq edilmiş büdcə göstəricilərinə uyğunluğuna, habelə bələdiyyələrin maliyyə hesabatlarının vaxtında təsdiq olunmasına nəzarət mexanizmlərinə və prosedurlarına dair təkliflər hazırlanması</p>	<p>Bu fəaliyyətin icra vəziyyəti 0-2 dərəcəli şkalada 1 xalla qiymətləndirilir (<i>Yerli büdcənin tərtibinə və nəzarət mexanizmlərinə və prosedurlarına dair təkliflərin hazırlanması işləri gedir</i>).</p>
<p>6.7 Dövlət büdcəsinin icrası barədə hesabat və müvafiq qanun layihələrinin Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə təqdim edilənədək dərc edilməsi</p>	<p>Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-1 dərəcəli şkalada 1-lə qiymətləndirilir (<i>Dövlət büdcəsinin icrası barədə hesabat və müvafiq qanun layihələri Milli Məclisə təqdim edilənədək dərc edilir</i>).</p>

Qrup 7: Vergi nəzarəti və yoxlamaları prosesində şəffaflığın artırılması

Qrup üzrə orta göstərici **1,66**-dır.

Baxmayaraq ki, vergilərin və digər məcburi ödənişlərin elektron sistemlər vasitəsilə ödəmək imkanları mövcuddur, hələ də bu sistemin tətbiqində boşluqlar hökm sürür. Elektron sistemlər vasitəsilə ödəmələrin inkişaf etməməsi, birincisi, texniki səbəblərlə, ikincisi isə bu barədə məlumatların əldə edilməsi, bölüşdürülməsi və yayılmasında olan çətinliklərlə bağlıdır.

Fəaliyyətlər	İcra səviyyəsi
7.1 Vergi ödəyicilərinin zəruri məlumatla təmin edilməsi və vergi ödəyiciləri ilə təbliğat işinin təkmilləşdirilməsi	Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 2 ilə qiymətləndirilir (<i>Vergi ödəyicilərinin zəruri məlumatla təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlər həyata keçirilmişdir</i>).
7.2 Vergilərin və digər icbari ödənişlərin elektron qaydada ödənilməsinin təkmilləşdirilməsi üçün müvafiq tədbirlər görülməsi	Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 2 ilə qiymətləndirilir. (Vergilərin və digər icbari ödənişlərin elektron qaydada ödənilməsinin təkmilləşdirilməsi üçün müvafiq tədbirlər görüldü). Elektron vergi hesab- fakturalarının tətbiqi, uçotu və istifadəsi qaydaları 28 sentyabr 2009-u ildə Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmişdir. Hazırkı qiymətləndirmə göstərir ki, Vergilər Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən elektron xidmətlərə “Elektron bəyannamənin qəbulu”, “Elektron vergi hesab-fakturasının qəbulu”, “Vahid depozit hesabı vasitəsi ilə ƏDV üzrə elektron ödənişlərin və əvəzləşmələrin aparılması” kimi bu fəaliyyət istiqaməti üzrə işlər daxildir.

7.3 Vergilərin və digər icbari ödənişlərin elektron qaydada ödənilməsinin təkmilləşdirilməsi üçün müvafiq tədbirlər görülməsi	Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 1 ilə qiymətləndirilir (<i>Vergilərin və digər icbari ödənişlərin elektron qaydada ödənilməsinin təkmilləşdirilməsinə hazırlıq işləri aparılıb</i>).
---	---

Qrup 8: Mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan sənaye sahələrində şəffaflığın artırılması

Qrup üzrə orta göstərici **2,0**-dir.

Fəaliyyətlər	İcra səviyyəsi
8.1 Mineral Ehtiyatların Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffaflıq Təşəbbüsünün Azərbaycanda davamlı tətbiqi və inkişafı üçün Azərbaycan Respublikası hökumətinin ölkədə mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan yerli və xarici şirkətlər, habelə vətəndaş cəmiyyəti	Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 2 ilə qiymətləndirilir (tədbirlər həyata keçirilmişdir). Azərbaycanda MSHT-nin tətbiqi üzrə iş planına müvafiq olaraq fəaliyyətlər davam etdirilmişdir. Bu dövrdə Azərbaycanın hasilat şirkətləri, vətəndaş cəmiyyəti və hökumət nümayəndələrindən ibarət Çoxtərəfli Qrupun 10 iclası keçirilmiş, Memorandumun tərəfləri olan yerli və xarici şirkətlərə MSHT hesabatlılığının keyfiyyətinin artırılması məqsədilə təlim aparılmış, yeni yaradılmış daha bir şirkət bu təşəbbüsə qoşulmuşdur.

<p>8.2 Azərbaycan Respublikası hökumətinin mədən sənayesində əldə etdiyi məcmu daxilolmalar barədə hesabatların ictimaiyyətə mütəmadi açıqlanmasının davam etdirilməsi</p>	<p>Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 2 ilə qiymətləndirilir (<i>informasiya açıqlanır</i>).</p>
<p>8.3 Mineral Ehtiyatların Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffafıq Təşəbbüsünün Azərbaycanada tətbiqi üzrə illik hesabatların açıqlanması</p>	<p>Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 2 ilə qiymətləndirilir (<i>Mineral Ehtiyatların Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffafıq Təşəbbüsünün Azərbaycanada tətbiqi üzrə illik hesabat dərc edilmişdir</i>).</p> <p>Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondundan İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinə daxil olan 17 may 2013 tarixli məktuba, 2012-ci il üçün Mineral Ehtiyatların Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffafıq Təşəbbüsünün Azərbaycanada tətbiqi üzrə illik hesabat əlavə olunmuşdur.</p>

Qrup 9: Açıq hökumət təşəbbüsü üzrə maarifləndirici materialların nəşri və əhali arasında paylanması

Qrup üzrə orta göstərici **1,2**-dir.

Fəaliyyətlər	İcra səviyyəsi
<p>9.1. Fəaliyyət Planının icrası üzrə tədbirlərin yerinə yetirilməsi vəziyyətinin hər il üzrə dəyərləndirilməsi və ictimaiyyətə açıqlanması</p>	<p>9.1.1. Bu subfəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 1 ilə qiymətləndirilir (<i>qiymətləndirməsinin aparılmasına hazırlıq gedir</i>);</p> <p>9.1.2. AHT FP- üzrə öhdəliklərin qiymətləndirilməsi üzrə fəaliyyət 0-2 dərəcəli şkala üzrə 1 balla qiymətləndirilir (<i>Fəaliyyət Planının icrası üzrə tədbirlərin yerinə yetirilməsi vəziyyətinin dəyərləndirilməsinin nəticələri dərcə hazırlanır</i>).</p>
<p>9.2 Açıq hökumət təşəbbüsü üzrə maarifləndirici materialların nəşri və əhali arasında paylanması</p>	<p>Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 2 ilə qiymətləndirilir (materiallar nəşrə hazırlanıb).</p> <p>Hazırda Azərbaycan Respublikası prezidenti yanında QHT-na Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilən Açıq hökumət təşəbbüsünün dəstəklənməsi üzrə layihələrdə bu istiqamətdə nəşrlər hazırlanır.</p>

<p>9.3 Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı çərçivəsində öhdəliklərin icrası istiqamətində zəruri tədbirlərin davam etdirilməsi</p>	<p>Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 1 ilə qiymətləndirilir (<i>bəzi proqres aşkara çıxarılıb</i>).</p>
<p>9.4 Fəaliyyət Planında nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası üçün vətəndaş cəmiyyəti institutlarına maliyyə dəstəyi</p>	<p>Bu fəaliyyətin tətbiqi 0-2 dərəcəli şkalada 2 ilə qiymətləndirilir (<i>maliyyə köməklili göstərilib</i>).</p> <p>Hazırda Azərbaycan Respublikası prezidenti yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının dəstəyi ilə "Açıq Hökumət Tərəfdaşlığı" nı dəstəkləyən 2 layihə maliyyələşdirir.</p>

4. İSTİNADLAR

- <http://huquqiaktlar.gov.az/Akts.aspx>;
- (II) www.e-qanun.az;
- 6.1. (i) <http://www.maliyye.gov.az>;
- (ii) <http://www.salamnews.org/az/news/read/59879/azerbaycanda-doumlvlet-maliyye-nezareti-haqqinda-yeni-qanun-hazirlanir-nazir-muumlavini/>;
- (iii) <http://az.trend.az/capital/business/841077.html>;
- (iv) <http://e-qanun.az/print.php?internal=view&target=1&docid=26224&doctype=0>;
- (v) http://www.maliyye.gov.az/sites/default/files/imagecache/news_images/Az%C9%99rbaycanRespublikas%C4%B1Prezidentinin9fevral2009.pdf
- 6.2. – (i) <http://www.maliyye.gov.az>;
- (ii) <http://meclis.gov.az/?/az/legislation/>;
- (iii) <http://ach.gov.az/index.php?/az/content/451>;
- (iv) <http://www.taxes.gov.az>
- 6.3. http://vn.taxes.gov.az/qanun/dovlet_proqrami/aciq_hokumetin_tesviri_2012_2015.pdf
- 6.5. (i) <http://www.maliyye.gov.az>;
- 6.7. (i) Feedbacks received from the Ministry of Finance of the Republic of Azerbaijan on August 07, 23, 26 and September 04, 2013 in response to the information inquiry submitted by ERC (№14/03-439-6257);
- (ii) <http://www.maliyye.gov.az>;
- 7.1., 7.2. and 7.3. http://vn.taxes.gov.az/qanun/dovlet_proqrami/aciq_hokumetin_tesviri_2012_2015.pdf
- 8.1. <http://www.eiti.az/az>
- 8.2. http://www.eiti.az/pub/tiny_upload/m2012_1_az.pdf
- 8.3. http://www.eiti.az/pub/tiny_upload/MHST_2012.pdf